

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellestråd

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Dato: 15.september 2010

Høringsuttalelse

Asker kirkelige fellestråd (AKF) viser til høringsbrev og høringsnotat av 30. juni 2010 med forslag til endringer i gravferdsloven og kirkeoven.

AKF slutter seg til uttalelsen som er avgitt fra KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon med de vurderinger og konklusjoner som der er avgitt.

I. Forslag til endringer i gravferdsloven

1.1. Lokalt gravferdsmyndighet

En er tilfreds med at høringsnotatet bekrefter og underbygger hovedmodellen med at kirkelig fellestråd fortsatt skal være ansvarlig lokal gravferdsmyndighet.

1.2 Hovedformålet med forslagene til endringer i gravferdsloven

Hovedfokuset for gravferdsforvaltningen bør etter vår oppfatning være å møte den enkelte pårørende og sørgende med en grunnleggende respekt og åpenhet. De religiøse og livssynsmessige perspektivene vil her være ett av flere aspekt som bør vektlegges i møtet med den enkelte. Prinsippene om religionsfrihet vil etter vår oppfatning i noen situasjoner gi religiøse eller livssynsmessige begrunnede ønsker en særlig vekt.

1.3 Nye utfordringer som gravferdsmyndighetene møter – behov for gjennomgang av forskriften til gravferdsloven

Etter vår oppfatning gir ikke høringsnotatet tilstrekkelig bred omtale av de mange formelle begrensningene som dagens gravferdslov og forskrifter setter.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Følgende ønsker fra pårørende er eksempler på utfordringer som primært ikke har formelle begrensninger, men som gir økte kostnader / krever økt ressursbruk:

- Ønske om særskilt tilrettelagt grav (vil i særlig grad gjelde tilrettelegging for muslimsk gravlegging)
- Spesielle ønsker om tidspunkt for gravlegging (kveld, helg, høytider)

Side 1 av 4

- Tilrettelegging for rituell vask i forbindelse med gravleggingen
- Ønske om at pårørende er til stede under kremasjon (vil ofte forutsette ombygging av krematoriet)
- Gravlegging i anonym eller navnet minnelund
- Etablering av egne felt for ulike religioner/livssyn

1.5 Særskilt kommunalt budsjettvedtak oppfattes som et velbegrunnet og klokt forslag.

1.6 Lokalt møtested mellom gravferdsmyndigheten og tros- og livssynssamfunn

AKF støtter i utgangspunktet forslaget til nytt tredje ledd i § 23 om at gravferdsforvaltningen skal innby tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet til et møte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. Det bør klargjøres at enten kommunen eller Fylkesmannen skal oppgi hvilke tros- og livssynssamfunn som omfattes av denne bestemmelsen i den enkelte kommune. En ønsker også en utvidelse som innebærer at andre relevante instanser skal innbys til et slikt møte. Dette kan f.eks. være gravferdsbyråer, eldreråd, representanter for frivillige organisasjoner, pårørendegrupper mv. Dette vil bidra til økt fokus på kvalitet og verdighet for alle innbyggere i møte med gravferdsforvaltningen. Kommunen bør også være fast representert i en slik gruppering all den tid at kommunen i overskuelig framtid vil være den som sørger for økonomien til den lokale gravferdsvirksomheten.

1.7 Rett til grav

AKF støtter den foreslåtte endringen i § 6 som innebærer at fellestrådet i hjemkommunen får en plikt til å dekke kostnadene for gravlegging i særskilt tilrettelagt grav når hjemkommunen ikke selv har et slikt tilbud. Dette punktet må følges opp med en god rettleiding i forskriftene.

1.8 Betegnelse

Betegnelsen kirkegård er innarbeidet i det norske språk. En ser imidlertid gode grunner for å endre terminologien i loven. Med høringsnotatets understrekning av at anlegg som ligger ved kirkebygg fortsatt kan benytte betegnelsen kirkegård, vil vi støtte forslaget om at gravlund erstatter bruk av kirkegård i lovteksten.

1.9 Seremoni på gravlund

AKF synes omtalen av vigsling /seremoni er god og sakssvarende og fanger opp dagens utfordringer, og anser det som rimelig at alle tros- og livssynssamfunn gis en mulighet til å foreta en seremoni. Hvordan dette skal praktiseres kan/bør være et tema som drøftes i det årlige møtet som er hjemlet i nytt tredje ledd i § 23.

Det kan være en tanke at alle de ulike tros- og livssynssamfunn som er virksomme på et sted har en felles markering med elementer som går på en generell frednings-/vernefunksjon av gravlundene. Dette vil forankre gravlundene mer som et felles ansvarsområde og eierskap og ikke eksklusivt til de som velger å foreta en vigsling. Det enkelte tros- og livssynssamfunn foretar så vigsling av det enkelte gravsted som en del av gravferden, inkorporert i gravferdsritualet ved graven. De spesielle utfordringer knyttet til urnegravlegging vil i så fall fremskynde en større deltagelse fra de ulike tros- og livssynssamfunn ved denne handlingen, noe som etter vårt syn er positivt.

1.10 Frister ved gravferd og kremasjon

AKF støtter forslagene til endringer i §§ 10, 12 og 13 som utvider fristene for gravferd og kremasjon.

1.11 Saksbehandlingsregler vedrørende krematorium og gravlund. Gode forslag

1.12 Rett til grav for dødfødt barn og endring som følge av ny ekteskapslov. Gode og nødvendige forslag,

1.13 Kremasjon som gravferdsform

AKF støtter normaliseringen av kremasjon som gravferdsform gjennom den foreslåtte endringen i § 10. Vi ønsker i tillegg at kistebegravelse og kremasjon likestilles i økonomisk forstand, slik at retten til fri grav blir utvidet til også å omfatte rett til kremasjon uten avgift.

1.14 Endring av meldingsrutiner

Dette framstår som en hensiktsmessig forenkling.

1.15 Krigsgraver

AKF støtter forslaget til endringer.

1.16 Kompetansebehov

AKF vil påpeke at de endringer som er foreslått i gravferdsloven utløser et behov for økt satsing på rådgivning og kompetanseheving på sektoren.

2. Forslag til endringer i kirkeloven

2.1 Tilpasninger til ny organisering av prestetjenesten mv

Vi har ingen merknader til forslagene om endringer knyttet til ny organisering av prestetjenesten. Det er positivt at begrepet *prestegjeld* foreslås tatt ut av kirkeloven, og at dette bl.a. innebærer at prestestillinger som fortsatt har hatt et prestegjeld som tjenestedistrikt, vil få prostiet som tjenestedistrikt.

AKF støtter forslag til endring av kl § 5 der departementet gis en utvidet adgang til å foreta tilpasninger i bestemmelsene om kirkelige fellelråd.

2.2 Harmonisering med barneloven

Vi har ingen merknader til forslaget om endringer i § 3 om tilhørighet og medlemskap slik at kirkeloven harmoniserer bedre med bestemmelsene i barneloven om barns medbestemmelse.

2.3 Tilsetting i Kirkerådets sekretariat.

AKF har ingen merknader til forslaget om endringer i § 25 vedr. tilsetting i Kirkerådets sekretariat.

2.4 Politiattest

Asker kirkelige fellelråd støtter forslaget om at Den norske kirke får hjemmel til å kreve politiattest (barneomsorgsattest) ved tilsetting i § 29, og ertilfreds med at

hjemmelsgrunnlaget for hvilke stillinger som kan omfattes er så vidt åpent definert og omfatter også frivillige.

KA påpeker samtidig at også andre grupper enn mindreårige vil kunne ha et beskyttelsesbehov i forhold til mulige seksuelle overgrep fra kirkelig personell. Konkrete eksempler vil være institusjons-beboere, eldre og funksjonshemmede, personer med psykiske lidelser og mennesker i krise/sorg-situasjoner. Slik vi tolker lovforslaget, vil det ikke være anledning til å kreve politiattest for personell som har ansvar for disse målgruppene, dersom vedkommende ikke også har et ansvar for eller er i kontakt med mindreårige. Ettersom politiregisterlovens § 37 også nevner beskyttelsesbehov grunnet "alder, sykdom eller funksjonshemming" som formål som berettiger bruk av politiattest, ber KA om en utvidelse av hjemmelsgrunnlaget til også å omfatte dette formål.

Høringsnotatet er uklart på ett punkt og det er spørsmålet om fremgangsmåte med behov for innhenting av nye og oppdaterte opplysninger på et senere tidspunkt enn ved tilsetting. Slik notatet er formulert, kan de se ut som arbeidsgiver kan be politiet om denne type opplysninger på bakgrunn av allerede mottatt attest fra den tilsatte/frivillige. Dersom det også ved innhenting av nye opplysninger kun er den attesten omhandler som skal kontakte politiet, bør dette utformes tydeligere.

2.5 Kirkebokføring

AKF støtter forslaget til endring i § 37.

2.6 Klageadgang for vedtak etter offentlighetsloven

Når det gjelder klageadgang for vedtak om avslag på innsyn og andre avgjørelser etter offentlighetsloven, er KA enig i at det er viktig at en slik klageadgang blir nedfelt i kirkeloven i § 38. nytt andre og tredje punktum. KA vil imidlertid foreslå at Kirkerådet blir klageorgan også for menighetsrådet og kirkelig fellestråd for klager etter offentlighetsloven, med andre ord at det blir opprettet et felles kirkelig klageorgan for denne type vedtak.

AKF støtter KAs forslag til følgende lovendring:

"Vedtak etter offentlighetsloven som er truffet av menighetsrådet, kirkelig fellestråd eller bispedømmerrådet kan påklages til Kirkerådet."

2.7 Særskilte ugildhetsbestemmelser

AKF stiller seg spørrende til forslaget om å endre ugildhetsbestemmelsen i § 38 slik at de kun omfatter de som er tilsatt av menighetsråd eller kirkelig fellestråd.

Vi vil derfor anbefale at gjeldene bestemmelser i § 38 inntil videre videreføres. Vi anbefaler at departementet i stedet utarbeider en rundskriv e.l. som kan bidra til større klarhet i praktisering av bestemmelsen og for å unngå utilsiktede konsekvenser. Vi viser her bl.a. til en unntaksbestemmelse i kommunelovens § 40 nr. 3 B som ikke har sin parallell i kirkelovens bestemmelse. Tilsvarende hensyn kan gjøres gjeldende for bl.a. prester som er medlem i kirkelige organer.

Arne Eggen, kirkesjef